

Дочірнє підприємство
«КИЇВСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор коледжу
Д.С. Кайгородов
20 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ МУЗИКИ»
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність:	024	Хореографія
Освітній рівень:		перший (бакалаврський)
Освітня програма:		Хореографія
Вид дисципліни:		цикл професійної підготовки
Форми навчання:		денна/заочна
Кількість кредитів ECTS:	3	
Мова викладання:		державна
Форма підсумкового контролю:		залік

Робоча програма «Теорія музики» за напрямом підготовки 02 «Культура і мистецтво», спеціальністю 024 «Хореографія»

Розробник:

Науменко О. А. Викладач;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від «5» жовтня 2020 року № 2

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 3	Професійна	
Розділів — 3	Рік підготовки: 2-й	
	Семестр: III	
Загальна кількість годин — 90	Лекції	
	20 год.	8 год.
	Практичні	
	10 год.	2 год.
	Самостійна робота	
	60 год.	80 год.
	–	
	Вид контролю:	
	III залік	III залік

2. АНОТАЦІЯ (ОПИС) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна включена до навчального плану підготовки бакалаврів та є частиною циклу професійної підготовки, а також має міждисциплінарний характер, утворюючи сталі зв'язки з іншими фаховими дисциплінами.

«Теорія музики» – дисципліна, яка разом з іншими дисциплінами віднесена до числа циклу професійної першого освітнього рівня вищої освіти «бакалавр» і забезпечує виховання комплексу компетентностей студента.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна базується на знаннях, спільних для курсів гуманітарних дисциплін: історії української культури, культурології, філософії, історії театру, історії балету, історія образотворчого мистецтва, історії хореографічного мистецтва, соціології, тощо.

Мета дисципліни полягає в послідовному, систематичному та комплексному наданні студентам теоретичних знань про музичне мистецтво та практичних навичок первинного мистецтвознавчого аналізу музичних творів. Підготовка компетентних високо професійних фахівців, які володіють навичками концертно-виконавської діяльності у сфері хореографічного мистецтва.

Завдання:

- наявність ціннісно-орієнтаційної позиції, загальнокультурної ерудиції, широкого кола інтересів, розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії, збереження національних духовних традицій;
- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань, ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності;
- здатність до пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку, спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу самореалізацію, прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху;
- здатність працювати у команді, до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності.

Опановуючи навчальну дисципліну студент повинен дотримуватися академічної доброчесності, визначеної вимогами ДП «Київський хореографічний коледж».

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- сформованість системи художньо-естетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань, здатність аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистець і твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінки;
- готовність виконувати функції викладача вищого навчального закладу, володіння базовими знаннями з педагогіки і психології вищої школи та вміння їх реалізувати у навчальній і професійній діяльності, розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки.

Знання: володіти методикою викладання музичних дисциплін, уміти добирати ефективні й педагогічно доцільні форми та методи роботи зі студентами, мати здатність до планування, організації, мотивації, контролю.

Вміння: уміти формувати навчальний репертуар студента для занять в хореографічному класі, володіти методами роботи над музичними творами різної форми, жанру, стилю, мати здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ I. Музика як вид мистецтва

Тема 1. Музика в системі видів мистецтва

Місце музики в системі видів мистецтва, мистецькі взаємозв'язки. Особливості музичного мистецтва: часове, звукове, інтонаційне, асоціативне.

Образні сфери музики. Звук, види звуків (тон, дзвін, шум). Властивості музичного звуку: висота, тривалість, сила, тембр.

Основні види музичної діяльності: композиторська, виконавська, слухацька, музикознавча, музично-педагогічна. Специфічні особливості композиторської, виконавської і слухацької діяльності як процесу музичної комунікації. Умовні стадії процесу композиторської творчості. Виконавська інтерпретація. Слухання і сприймання.

Тема 2. Засоби музичної виразності

Система виразних засобів музичного мистецтва. Специфічні і неспецифічні музичні виразні засоби. Мелодія — головний виразний засіб музики. Гармонія і фактура. Метр, ритм та темп. Динаміка, динамічні відтінки. Тембр як властивість звуку і виразний засіб. Музичні штрихи. Діапазон та регістри.

Тема 3. Метроритмічна організація музики. Система тривалостей і пауз. Темп у музиці.

Для запису тривалості звуку користуються спеціальними знаками, які відрізняються один від одного. Умовно прийнято вважати цілу ноту (білий овал) за знак, яким записують тривалі звуки. Він відраховується наступним чином: раз-і – два-і – три-і – чотири-і. Швидкість рахунку залежить від швидкості виконання твору. Половинними нотами (білий овал з паличкою-штилем) фіксують звуки удвічі короткішими. Рахунок — раз-і – два-і. Удвоє коротші тривалості за половинну — чверті (чорний овал з паличною-штилем). Рахунок — раз-і. Удвоє коротші тривалості за чверті — восьмі (чорний овал з паличною-штилем та хвостиком). Рахунок — раз-, або (за ситуацією) -і. Нарешті, вдвоє коротші тривалості за восьмі — шістнадцяті (чорний овал з паличною-штилем та двома хвостиками).

Тема 4. Ритм, метр, розмір, такт, тактова риска. Прості розміри, групування тривалостей у такті.

Перерви у звучанні музики називаються паузами. Вони позначаються умовними знаками які мають назви відповідно до нотних знаків такої ж тривалості: ціла, половинна, четвертна, восьма, шістнадцята паузи. Рахунок тривалості паузи той самий, що і рахунок тривалості звуку.

Складні розміри утворюються від поєднання двох, або кількох простих промірів. Це призводить до дещо іншого розподілу наголошених на ненаголошених долей такту: перша доля такту — сильна, друга доля такту — слабка, а перша доля другого простого такту, що формує складний такт (у складному такті це буде третя доля) — відносна сильна доля.

Складні розміри бувають однорідні (від поєднання однорідних простих дво, або трьодольного розміру) та мішаними (поєднуються неоднакові розміри). Так мішаний розмір утворюється від поєднання простого парного розміру і простого непарного розміру ($2+3=5$), або двох простих парних і одного простого непарного розміру ($2+2+3=7$).

У складних розмірах ноти групуються таким чином, щоб було видно з яких простих розмірів він утворений, та було видно кожен складову його долю.

Тема 5. Звуковисотна фіксація музики, нотне письмо. Нотний стан, ключі, знаки альтерації.

Нота — умовний знак, за допомогою якого записують звук. Це може бути — білий або чорний овал з паличкою-штилем або без неї. Штиль може бути з хвостиком або з двома. Таким чином фіксують тривалість звуку. Звуковисотність фіксують за допомогою нотного стану — групи з п'яти паралельних горизонтальних ліній, на яких пишуть. Відраховують лінії знизу вгору. Нотні знаки пишуть на лініях, між ними, над лініями .під лініями, на додатковий лініях як згори, так і внизу. Для спрощення письма у випадках великої кількості додаткових ліній використовують спеціальні знаки спрощення. Висоту звуків визначають за допомогою умовного знака, що

називається ключем. Найбільш уживані ключі — скрипковий (ключ соль), басовий (ключ фа). Кожен з цих ключем вказує місце знаходження певної ноти (соль першої октави — скрипковий, або фа малої октави — басовий). Знаками альтерації називають умовні знаками, що ставлять у нотному письмі перед нотою (або після ключа). Вони вказують на підвищення або зниження будь-якого з основних звуків октави. Знаків альтерації п'ять: - дієз — знак підвищення на півтону, - бемоль — знак пониження на півтону, - дубль-дієз — знак підвищення на тон, - дубль-бемоль — знак пониження на тон, - бекар — відмінняє дію знаків.

Тема 6. Лад і тональність у музиці.

Поняття про лад. Лад — це сталий взаємозв'язок звуків, який базується за певним принципом: інтервальною будовою, системою тяжіння тощо. Головний опорний тон, біля якого гуртуються решта тонів, називається тонікою. Звуки ладу визначають як ступені. Основою європейської музики є семиступеневий діатонічний лад: мажорний та мінорний. П'ятиступеневі лад — пентатоніка.

Ступені ладу: стійкі — I, III, V. Нестійкі — II, IV, VI, VII. Ступені VII та II, оскільки знаходяться біля тоніки (I ступінь) називаються ввідними. IV — субдомінанта, V — домінанта, III та VI — медіанти.

Мажорний лад — називається лад, стійкі звуки (I – III) якого утворюють інтервал велику терцію. Гамою називається мелодична послідовність звуків-ступенів ладу. Мінорний лад — називається лад, стійкі звуки якого (I – III) утворюють інтервал малу терцію. Тональність — це висотне положення ладу.

Мінор має три різновиди: натуральний, гармонічний (високий VII ст.), мелодичний (високий VI та VII ст). Мажор може бути гармонічним (низький VI ст.).

Паралельними тональностями називають тональності мажорного і мінорного ладу, які мають одноковий звуковий склад і однакову кількість знаків.

Розділ II. Музичні жанри

Тема 7. Музичні інструменти. Співацькі голоси.

Класичний симфонічний оркестр; оркестрові групи та їх комплектація. Оркестр народних інструментів. Музичні інструменти сольні та ансамблеві. Різновиди та специфічні особливості співацьких голосів: 1) жіночих: сопрано (колоратурне, лірико-колоратурне, ліричне, лірико-драматичне, драматичне), мецо-сопрано, контральто; 2) чоловічих: тенор (альтіно, ліричний, лірико-драматичний, драматичний, характерний), баритон (ліричний, лірико-драматичний, драматичний), бас (високий, низький, характерний, октавіст); 3) дитячих: сопрано, дискант, альт. Хорові партії, їх комплектація співацькими голосами.

Тема 8. Вокальні жанри.

Визначення музичного жанру. Вокальний жанр. Система вокальних жанрів. Взаємозв'язок слова і музики у вокальних жанрах. Пісня — найпопулярніший вокальний жанр. Романс. Балада. Елегія. Серенада. Вокаліз.

Тема 9. Інструментальні жанри

Визначення понять «інструментальний жанр», «камерно-інструментальна музика», «симфонічна музика». Жанрові ознаки камерно-інструментальних жанрів: етюд, прелюдія, ноктюрн, скерцо, соната, поема, балада, фантазія, рапсодія, сюїта, тріо, квартет, квінтет. Жанрові ознаки симфонічних жанрів: поема, фантазія, картина, увертюра, сюїта, симфонія, концерт.

Тема 10. Танцювальні жанри

Музика і танець. Танець у побуті. Танець у творчості композиторів-класиків. Народні танці. Бальні танці.

Тема 11. Вокально-симфонічні жанри

Визначення поняття «вокально-симфонічний жанр». Історія виникнення та характеристика специфічних ознак жанрів: кантата, ораторія, пасіон, меса, реквієм.

Розділ III. Музичний образ епохи

Тема 12. Музично-театральні жанри

Історія виникнення опери. Особливості жанру опери. Оперне лібрето. Вокальні номери (арія, арієта, аріозо, каватина, романс, пісня, куплети). Речитатив. Оперні ансамблі. Оперні хори. Танцювальні номери в опері. Оркестрові номери в опері.

Історія виникнення балету. Особливості жанру балету. Балетне лібрето. Пантоміма (жест, рух). Танець («чистий», «дійовий»). Сольний танець — варіація. Балетні ансамблі. Кордебалет. Оркестр у балеті. Балетні сюїти.

Оперета як вершина музично-драматичного театру ХІХ століття. Термін «оперета». Визначення жанру оперети. Витоки жанру (італійська комедія дель арте, висока комедія Ж.-Б. Мольєра, французька комічна опера, англійська баладна опера, російська комічна опера тощо). Французька оперета: Ж. Оффенбах. Віденська оперета: Й. Штраус-син. Неовіденська оперета: реформаторська діяльність Ф. Легара та І. Кальмана.

Мюзикл як вершина сучасного синтетичного театру. Особливості мюзиклу як жанру: комплексна драматургія — слово, спів і танець як три компоненти цілого; значення літературного першоджерела; особливі комплексні вимоги до акторів; рівноправність драматурга, композитора та балетмейстера щодо авторства мюзиклу; практика підбору трупи для конкретної постановки (антреприза); особливий режим показу мюзиклу (щоденно протягом тривалого часу); обов'язковий «живий» вокал, велике навантаження на артистів тощо. Виробництво мюзиклу як велика індустрія.

«Розмивання» терміну «мюзикл». Поп- і рок-опери. Відмінність від мюзиклу: відсутність розмовних діалогів; музика — провідний виразний засіб, музична

драматургія; розподіл виконавців на вокалістів і танцівників; особливості інструментального супроводу.

Тема 13. Музичний образ епохи бароко

Загальна періодизація розвитку цивілізації. Основні риси музичного образу до епохи Нового часу (античність, середньовіччя).

Умовні межі епохи бароко. Світогляд. Зрушення у розвитку науки та пізнання світу (винаходи, географічні відкриття, навколосвітні подорожі). Розвиток музичного інструментарію, династії скрипкових майстрів. Форма концертного музикування, розвиток світського музикування. Струнний оркестр барокового складу. Струнний концерт. Опера. Bell canto, співаки-кастрати. Два центри: Німеччина та Італія. Й. С. Бах, Г. Гендель, А. Вівальді, К. Монтеверді.

Тема 14. Музичний образ епохи класицизму

Умовні межі епохи класицизму. Світогляд. Образні сфери класиків, панування раціонального начала та розуму, порядок, системність, узгодженість. Німецько-австрійська локація: Віденська класична школа. Й. Гайдн, В. А. Моцарт, Л. Бетховен. Формування симфонічного оркестру. Становлення і розвиток класичних форм і жанрів: симфонія, концерт для соло з оркестром, соната, ансамблеві форми (квартет, квінтет). Два вектори розвитку класицизму: симфонічний та оперний.

Тема 15. Музичний образ епохи романтизму

Умовні межі епохи романтизму. Світогляд, зміна вектору з «раціо» на «емоцію». Образні сфери романтиків: внутрішній світ людини, природа, фольклор, казково-фантастична тематика. Формування національних композиторських шкіл по всій Європі. Ф. Шуберт, Ф. Шопен, Р. Шуман, Й. Брамс, Е. Гріг, Ф. Ліст, Ф. Мендельсон, М. Глінка, «могучая кучка», П. Чайковський, М. Лисенко та ін. Трансформація класичних жанрів. Вокальна та інструментальна мініатюра, цикли мініатюр.

Тема 16. Музичний образ доби ХХ — початку ХХІ століття

Зміна світогляду з антропоцентризму на поліцентризм. Розвиток різновекторних художньо-стильових течій та напрямів. Академічна музична традиція: імпресіонізм, експресіонізм, неокласицизм, авангардні течії. Неакадемічні музичні практики: електронна музика. Джаз. Поп-музика. Рок-музика. Сучасні експериментальні музичні напрями.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Тематичний план навчання

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі:			Усього	У тому числі:		
		л.	п.	с. р.		л.	п.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ І. Музика як вид мистецтва								
Тема 1. Музика в системі видів мистецтва	5	2	-	2	5	1	-	4
Тема 2. Засоби музичної виразності	7	-	1	2	4	-	-	4
Тема 3. Метро-ритмічна організація музики. Система тривалостей і пауз. Темп у музиці.	5	2	-	4	5	1	-	4
Тема 4. Ритм, метр, розмір, такт, тактова риска. Прості розміри, групування тривалостей у такті.	7	-	1	4	5	1	-	4
Тема 5. Звуковисотна фіксація музики, нотне письмо. Нотний стан, ключі, знаки альтерації.	5	2	-	4	4	-	-	4
Тема 6. Лад і тональність у музиці.	7	-	1	4	4	-	-	4
Розділ ІІ. Музичні жанри								
Тема 7. Музичні інструменти. Співацькі голоси.	5	4	-	4	5	1	-	4
Тема 8. Вокальні жанри.	7	-	2	4	4	-	-	4
Тема 9. Інструментальні жанри	5	2	-	4	5	1	-	4
Тема 10. Танцювальні жанри	6	-	2	4	5	-	1	4
Тема 11. Вокально-симфонічні жанри	5	2	-	4	5	1	-	4

Тема 12. Музично-театральні жанри	6	-	2	4	5	-	1	4
Розділ III. Музичний образ епохи								
Тема 13. Музичний образ епохи бароко	5	2	-	4	8	-	-	8
Тема 14. Музичний образ епохи класицизму	6	2	-	4	9	1	-	8
Тема 15. Музичний образ епохи романтизму	5	2	-	4	8	-	-	8
Тема 16. Музичний образ доби ХХ — початку ХХІ століття	4	-	1	4	9	1	-	8
Усього годин	90	20	10	60	90	8	2	80

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

За навчальним планом не передбачено.

6.1. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Музика в системі видів мистецтва	-	-
2	Засоби музичної виразності	1	-
3	Метроритмічна організація музики. Система тривалостей і пауз. Темп у музиці.	-	-
4	Ритм, метр, розмір, такт, тактова риска. Прості розміри, групування тривалостей у такті.	1	-
5	Звуковисотна фіксація музики, нотне письмо. Нотний стан, ключі, знаки альтерації.	-	-
6	Лад і тональність у музиці.	1	-
7	Музичні інструменти. Співацькі голоси.	-	-
8	Вокальні жанри	2	-
9	Інструментальні жанри	-	-
10	Танцювальні жанри	2	1
11	Вокально-симфонічні жанри	-	-
12	Музично-театральні жанри	2	1
13	Музичний образ епохи бароко	-	-
14	Музичний образ епохи класицизму	-	-
15	Музичний образ епохи романтизму	-	-
16	Музичний образ доби ХХ — початку ХХІ століття	1	-
	РАЗОМ	10	2

6.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Музика в системі видів мистецтва	2	4
2	Засоби музичної виразності	2	4
3	Метроритмічна організація музики. Система тривалостей і пауз. Темп у музиці.	4	4
4	Ритм, метр, розмір, такт, тактова риска. Прості розміри, групування тривалостей у такті.	4	4
5	Звуковисотна фіксація музики, нотне письмо. Нотний стан, ключі, знаки альтерації.	4	4
6	Лад і тональність у музиці.	4	4
7	Музичні інструменти. Співацькі голоси.	4	4
8	Вокальні жанри	4	4
9	Інструментальні жанри	4	4
10	Танцювальні жанри	4	4
11	Вокально-симфонічні жанри	4	4
12	Музично-театральні жанри	4	4
13	Музичний образ епохи бароко	4	8
14	Музичний образ епохи класицизму	4	8
15	Музичний образ епохи романтизму	4	8
16	Музичний образ доби ХХ — початку ХХІ століття	4	8
	РАЗОМ	60	80

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі опанування дисципліни використовуються різноманітні методи на основі таких засад:

- 1) за джерелом знань: словесні, наочні, практичні;
- 2) за відповідним етапом навчання: підготовка до вивчення нового матеріалу, вивчення нового матеріалу, закріплення, контроль і оцінка;
- 3) за способом керівництва навчальною діяльністю: пояснення педагога, самостійна робота студентів;

4) за логікою навчального процесу: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

5) за дидактичною метою: організація навчальної діяльності, стимулювання й релаксація, контроль і оцінка;

б) за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладення, частково-пошукові, дослідницькі.

8.1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	Знати та критично осмислювати концептуальні наукові теорії, принципи, методи і поняття хореографічного мистецтва та демонструвати на практиці їх застосовувати.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	20%
2	Вміти розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у сфері хореографічного мистецтва, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	20%
3	Комунікація. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі хореографічного мистецтва. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	30%
4	Автономність та відповідальність Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та груп осіб Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	30%

Згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни загальні компетентності передбачають:

- уміння аргументувати власну позицію (40%);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (30%);
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень (30%).

8.2. СПІВВІДНОШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ІЗ ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

ФК2. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

ФК9. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни, включають: ПРН 7. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.

- використовувати фахову термінологію, обговорювати факти та фахові матеріали зрозумілою і чіткою мовою, застосовувати це в презентаціях, курсових роботах.;

- відповідально та свідомо ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;

- вміти адекватно оцінювати нову ситуацію та здійснювати пошук можливостей до адаптації та дії в нових умовах. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання;

- обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу, самостійно обирати критерії для його оцінки;

- вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва;

- створювати власний авторський продукт у різних видах і жанрах хореографічного мистецтва з використанням автентичних вітчизняних матеріалів. Вміти відповідними художніми засобами відтворювати креативний задум при реалізації сценічного твору (проекту);

- демонструвати володіння методами виконання фахових дисциплін. Здатність до особистісно-професійного лідерства та успіху;

- здатність вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик;

- вміти аналізувати актуальний стан та тенденції розвитку сучасного мистецтва.

9. СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ

9.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

Практичні	Самостійна робота	Диференційний залік
40 (максимум)	30 (максимум)	30

- семестрове оцінювання:

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу. Перевірка знань здобувачів вищої освіти проводиться за допомогою усного опитування, а також за результатами виконання завдань на практичних заняттях, повідомлень та презентацій з запропонованої теми. Загальна максимальна сума – 70 балів.

<u>Змістовий розділ 1</u>		<u>Змістовий розділ 2</u>		залік
40 залікових балів (максимум)		30 залікових балів (максимум)		
Самостійна робота 20 (максимум)	Контрольна робота 4 x 5 = 20 (максимум)	Самостійна робота 10 (максимум)	Контрольна робота 4 x 5 = 20 (максимум)	30 (максимум)

Підсумкове оцінювання навчальної дисципліни «Теорія музики» здійснюється за 100-бальною шкалою (де 30 балів підсумковий контроль – залік).

- форма проведення заліку – усні відповіді на два теоретичних питання та одне практичне завдання (по 10 балів за кожне питання);
- Мінімальний пороговий рівень заліку, за яким залік вважається складеним – 18 балів.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи.

9.2. Організація оцінювання.

Організація оцінювання з навчальної дисципліни «Теорія музики» здійснюється протягом семестру, а саме, під час проведення лекційних і практичних занять. Опитування проводяться під час лекційних занять, презентації розглядаються на практичних заняттях.

Критеріями оцінювання відповіді здобувача вищої освіти під час заліку є:

- повнота розкриття питання – 6 балів;
- логіка викладання – 6 балів;
- використання основної і додаткової літератури – 6 балів;
- аналітичні міркування, вміння роботи висновки – 6 балів;
- уміння пов'язати теорію й практику – 6 балів.

Максимум за залік – 30 балів.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

- розуміння, ступень засвоєння теорії та методології розглянутих проблем;
- ступень засвоєння фактичного навчального матеріалу;

- ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- вміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язання завдань для самостійного опрацювання;
 - логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Критеріями *практичних завдань* здобувача вищої освіти є:

- глибоке розкриття проблеми, усі завдання виконані – 5 балів;
- тема розкрита неповно / не всі завдання виконані – 3 бали;
- завдання основного матеріалу не глибокі, відповідає мінімальним

критеріям – 1 бал.

При оцінюванні практичних завдань до уваги приймається своєчасність здачі виконаних завдань викладачу за мінімальним критерієм – 1 бал.

9.3. Шкала відповідності оцінок (згідно з «Положення про організацію освітнього процесу ДП «Київський хореографічний коледж»)

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ S	Оцінки за національною шкалою	Оцінки за національною шкалою	
			Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	5 (відмінно) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (дуже добре) (вище середнього рівня з кількома помилками)	4 (добре)	
74-81	C	4 (добре) (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)		
64-73	D	3 (задовільно) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	3 (задовільно)	

60-63	E	3 (достатньо) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)		
35-59	FX	2 (незадовільно) з можливістю перездачі	2 (незадовільно)	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	2 (незадовільно)	

Критерії оцінки знань студентів

«Відмінно» – повна, логічна, аргументована, проілюстрована прикладами відповідь, яка свідчить про самостійність мислення студента, міцне засвоєння ним навчального матеріалу, вміння пов'язати його з практикою, робити узагальнення та висновки. Чітке визначення студентом основних понять і категорій філософії, студент вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення, аргументовано, науково аналізує філософські проблеми, об'єктивно оцінює досягнення філософської науки та її вплив на розвиток та формування світогляду епохи та майбутнього. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, вміє застосовувати знання при вирішенні професійних питань. Уміє вдаватися до діалогу, доводити власну громадську та світоглядну позицію. Виконав 100% обсяг самостійної роботи. Брав участь у семінарах, підготував і захистив реферат. За підсумками тестування правильно відповідає на 90 – 100% питань.

«Добре» - студент добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді, потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки, неточну аргументацію. Оцінювання подій, ідей, досягнень філософської думки більш емоційне, ніж наук. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. Брав участь у семінарах, підготував і захистив реферат. За підсумками тестування правильно відповідає на 70 – 89% питань.

«Задовільно» - студент користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни, мова

спрощена , оцінювання досягнень філософської думки лише емоційне, ніж наукове. Викладач постійно коректує відповідь студента. Студенту важко підтримувати бесіду , не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду. Виконав не менше 70% самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає 50 -69% питань.

«Незадовільно» - студент не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни. Виконав менше 50 % самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає 0 – 49 %питань.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Асаф'єв Б. В. О музице ХХ века / Б. В. Асаф'єв. – Л. : Музыка, 1982. – 199 с.
5. Ауэрбах Л. Рассказы о вальсе / Л. Ауэрбах. – М. : Сов. композитор, 1980. – 176 с.
6. Бас Л. О. Розповіді про композиторів / Л. О. Бас. – Вип. 1–5. – К. : Муз. Україна.
7. Бернстайн Л. Концерты для молодежи / Л. Бернстайн / [пер. с англ.]. – Л. : Сов. композитор, 1990. – 232 с.
8. Борев Ю. Б. Эстетика / Ю. Б. Борев / [4-е изд., доп.]. – М. : Политиздат, 1988. – 496 с.
9. Брошкевич Е. Образ любви. Письма Шопена / Е. Брошкевич / [пер. с польск. и фр.]. – М. : Правда, 1989. – 544 с.
10. Булучевский Ю. С. Краткий музыкальный словарь для учащихся / Ю. С. Булучевский, В. С. Фомин. – Л. : Музыка, 1983. – 224 с.
11. Вайнкоп Ю. Я. Краткий биографический словарь композиторов / Ю. Я. Вайнкоп, И. Л. Гусин. – Л. : Музыка, 1984. – 200 с.
12. Варга Б., Димень Ю., Лопариц Э. Язык, музыка, математика: Пер. с венгер. – М.: Мир, 1981. – 248 с.
13. Ведерников А. Ф. Чтоб душа не оскудела : Заметки певца / А. Ф. Ведерников. – М. : Сов. Россия, 1989. – 224 с.

14. Виноградов Г. Занимательная теория музыки / Г. Виноградов, Е. Красовская. – М. : Сов. композитор, 1991. – 192 с.
15. Газарян С. С. В мире музыкальных инструментов : [кн. для учащихся ст. классов] / С. С. Газарян. – М. : Просвещение, 1989. – 192 с.
16. Галацкая В. С. И. С. Бах / В. С. Галацкая. – М. : Музыка, 1966. – 86 с.
17. Гнатів Т. Ф. Музична культура Франції рубежу ХІХ–ХХ століть : Клод Дебюссі, Моріс Равель / Т. Ф. Гнатів. – К. : Муз. Україна, 1993. – 205 с.
18. Гозенпуд А. А. Краткий оперный словарь / А. А. Гозенпуд. – К. : Муз. Україна, 1989. – 296 с.
19. Григорович В. Б. Великие музыканты Западной Европы : [хрестоматия]. / В. Б. Григорович. – М. : Просвещение, 1982. – 224 с.
20. Грум-Гржимайло Т. Н. Музыка и драма / Т. Н. Грум-Гржимайло. – М. : Знание, 1975. – 48 с.
21. Дебюсси и музыка ХХ века : [сб. ст.]. – Л. : Музыка, 1983. – 248 с.
22. Домрина Е. Н. Беседы о музыке : [пособие для учащихся] / Е. Н. Домрина. – Л. : Просвещение, 1982. – 80 с.
23. Друскин М. С. О западноевропейской музыке ХХ века / М. С. Друскин. – М. : Сов. композитор, 1973. – 271 с.
24. Жанрово-стилистические тенденции классической и современной музыки : [сб. науч. тр. ; ред.-сост. А. Л. Порфирьева]. – Л. : ЛГИТМиК, 1980. – 196 с.
25. Житарь Н. С. Оперная энциклопедия (четыре века мировой оперы : 1600–2000) / Н. С. Житарь. – Хмельницкий : Эврика, 2001. – 398 с.
26. Захаров Р. В. Беседы о танце / Р. В. Захаров. – М. : Профиздат, 1963. – 72 с.
27. Захарова О. И. Риторика и западноевропейская музыка ХVІІ – первой половины ХVІІІ вв. : принципы, приемы / О. И. Захарова. – М. : Музыка, 1983. – 77 с.
28. Зенкин К. В. Фортепианная миниатюра и пути музыкального романтизма / К. В. Зенкин. – М., 1997. – 415 с.

29. Зильберквит М. А. Рассказы о симфонии / М. А. Зильберквит. – М. : Сов. композитор, 1977. – 76 с.
30. Зись А. Я. Виды искусства / А. Я. Зись. – М. : Знание, 1979. – 128 с.
31. Зись А. Я. Искусство и эстетика / А. Я. Зись. – М. : Искусство, 1967. – 440 с.
32. Из истории инструментальной музыкальной культуры : [сб. науч. тр. ; ред.-сост. В. Г. Карцовник]. – Л. : ЛГИТМиК, 1988. – 162 с.
33. Инструментальная музыка / [упор. А. И. Гуменюк]. – К. : Наук. думка, 1972. – 487 с.
34. Каган М. Музыка в мире искусств / М. Каган. – СПб. : «Ut», 1996. – 232 с.
35. Катанова С. В. Музыка в балете / С. В. Катанова. – Л. : Музгиз, 1961. – 51 с.
36. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX вв. Самосознание эпохи и музыкальная практика / Л. Кириллина. – М., 1996. – 192 с.
37. Кленов А. С. Там, где музыка живет / А. С. Кленов. – М. : Педагогика, 1986. – 152 с.
38. Кочнева И. Вокальный словарь / И. Кочнева, А. Яковлева. – Л. : Музыка, 1986. – 70 с.
39. Кремлев Ю. О роли разума в восприятии произведений искусства / Ю. Кремлев. – М. : Музыка, 1970. – 71 с.
40. Кузичева А. П. Творчество: загадки, иллюзии, правда : [кн. для учащихся ст. классов] / А. П. Кузичева. – М. : Просвещение, 1991. – 127 с.
41. Курышева Т. Театральность и музыка / Т. Курышева. – М. : Сов. композитор, 1984. – 200 с.
42. Литература и музыка: сб. ст. / ред. Б. Г. Рейзов. – Л.: ЛГУ, 1975. – 228 с.
43. Лобанова М. Н. Музыкальный стиль и жанр: история и современность / М. Н. Лобанова. – М. : Сов. композитор, 1990. – 312 с.
44. Мархасев Л. С. Серенада на все времена : Книга о русском романсе и лирической песне : Рассказы, заметки, впечатления / Л. С. Мархасев. –

- Л. : Сов. композитор, 1988. – 120 с.
45. Мастера советской оперной сцены : очерки. – Л. : Музыка, 1990. – 176 с.
46. Машенко Н. М. Слово. Музыка. Образ / Н. М. Машенко. – К. : Рад. школа, 1982. – 96 с.
47. Медушевский В. Музыка в семье искусств / В. Медушевский // Музыка в школе. – 1984. – № 1. – С. 31–35.
48. Мейен Е. В. Рапсодия / Е. В. Мейен. – М. : Музгиз, 1960. – 32 с.
49. Михеева Л. В мире оперы : популярные очерки / Л. Михеева, Т. Розова. – Л. : Сов. композитор, 1989. – 168 с.
50. Михеева Л. Музыкальный словарь в рассказах / Л. Михеева. – М. : Сов. композитор, 1986. – 176 с.
51. Муха А. І. Країна симфонія / А. І. Муха. – К. : Муз. Україна, 1988. – 136 с.
52. Назайкинский Е. В. Звуковой мир музыки / Е. В. Назайкинский. – М. : Музыка, 1988. – 254 с.
53. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили / Д. С. Наливайко. – К. : Мистецтво, 1981. – 287 с.
54. Нестьев И. Учитесь слушать музыку / И. Нестьев. – М. : Музыка, 1987. – 63 с.
55. Основы теории музыки : [метод. рекомендації для студентів факультету театрального мистецтва ; укл. Г. М. Фількевич]. – К. : КДІТМ, 1990. – 60 с.
56. Панкевич Г. И. Искусство музыки / Г. И. Панкевич. – М. : Знание, 1987. – 112 с.
57. Панкратова В. А. Баллада / В. А. Панкратова. – М. : Музгиз, 1960. – 40 с.
58. Панкратова В. А. Малые инструментальные формы / В. А. Панкратова. – М. : Музгиз, 1962. – 70 с.
59. Петрушанская Р. И. Музыка и поэзия / Р. И. Петрушанская. – М. : Знание, 1987. – 112 с.
60. Платек Я. Верьте музыке! / Я. Платек. – М. : Сов. композитор, 1989. – 352 с.

61. Попова Т. В. Симфоническая поэма / Т. В. Попова. – М. : Музгиз, 1963. – 32 с.
62. Попова Т. В. Сюита / Т. В. Попова. – М. : Музгиз, 1963. – 72 с.
63. Попова Т. В. Увертюра / Т. В. Попова. – М. : Музгиз, 1960. – 27 с.
64. Раппопорт С. Х. Природа искусства и специфика музыки / С. Х. Раппопорт // Эстетические очерки. Избранное : [сб. ст. ; сост. И. А. Константинов, С. Х. Раппопорт]. – М. : Музыка, 1980. – С. 63–102.
65. Розповіді про композиторів / [упор. Я. Якуб'як]. – Вип. 1. – К. : Муз. Україна, 1994. – 80 с.
66. Скудина Г. С. Рассказы о И.-С.Бахе / Г. С. Скудина. – М. : Музыка, 1978. – 32 с.
67. Слово о музыке: Русские композиторы XIX века : хрестоматия. – М. : Просвещение, 1990. – 319 с.
68. Смирнов М. Эмоциональный мир музыки : исследование / М. Смирнов. – М. : Музыка, 1990. – 320 с.
69. Сохор А. М. Музыка и общество / А. М. Сохор. – М. : Знание, 1972. – 48 с. (Новое в жизни, науке и технике. Серия «Искусство», № 4).
70. Станиславский – реформатор оперного искусства : Материалы и документы / [ред. Ю. Калашников]. – М. : Музыка, 1988. – 368 с.
71. 100 балетных либретто / [сост. Л. А. Энтелис]. – Л. : Музыка, 1971. – 304 с.
72. 111 симфоний : Справочник-путеводитель / [сост. Л. Михеева, А. Кенигсберг]. – СПб. : КультИнформПресс, 2000. – 671 с.
73. 100 опер / [ред.-сост. М. Друскин]. – Л. : Музыка, 1970. – 624 с.
74. Тараканов М. Е. Инструментальный концерт / М. Е. Тараканов. – М. : Знание, 1986. – 56 с.
75. Тараканов М. Е. Музыкальный театр Альбана Берга / М. Е. Тараканов. – М. : Сов. композитор, 1976. – 560 с.
76. Тарасов Л. М. Волшебство оперы : очерки / Л. М. Тарасов. – Л. : Дет. литература, 1979. – 192 с.

77. Тарасов Л.М. Музыка в семье муз : очерки / Л. М. Тарасов. – Л. : Дет. литература, 1985. – 159 с.
78. Театр в жизни и творчестве П. И. Чайковского / [ред. Н. Н. Синьковская]. – Ижевск : Удмуртия, 1985. – 180 с.
79. Товстоногов Г. А. Театр и перекресток искусств / Г. А. Товстоногов // Взаимодействие и синтез искусств : [сб. ст. ; ред. кол. Д. Д. Благой и др.]. – Л. : Наука, 1978. – С. 68–80.
80. Толстых А. В. Искусство понимать искусство : Психологический коллаж / А. В. Толстых. – М. : Педагогика, 1990. – 160 с.
81. Третьякова Л. С. Молодая музыкальная Россия / Л. С. Третьякова. – М. : Сов. Россия, 1985. – 208 с.
82. Форкель И. Н. О жизни, искусстве и о произведениях И. С. Баха / И. Н. Форкель. – М. : Музыка, 1987. – 111 с.
83. Хангельдиева И. Г. Музыка в синтетических видах искусства / И. Г. Хангельдиева. – М. : Знание, 1987. – 62 с.
84. Хангельдиева И. Г. Музыка: театр, кино, телевидение / И. Г. Хангельдиева. – М. : Сов. композитор, 1991. – 156 с.
85. Харнонкурт Н. Музыка як мова звуків / Н. Харнонкурт / [пер. з нім.]. – Суми, 2002. – 183 с.
86. Хомякова О. Б. Соната. Стилиевые характеристики средств музыкального языка : [учеб. пособие] / О. Б. Хомякова. – М. : МГУКИ, 2000. – 104 с.
87. Черная Е. С. Беседы об опере / Е. С. Черная. – М. : Знание, 1981. – 158 с.
88. Шаляпин Ф. И. Страницы из моей жизни / Ф. И. Шаляпин. – К. : Муз. Україна, 1988. – 328 с.
89. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю : [навч. посібник] / С. В. Шип. – К. : Заповіт, 1998. – 368 с.
90. Шип С. В. Музыкальная речь и язык музыки / С. В. Шип. – Одесса, 2001. – 296 с.